

Stræderne

i København

Københavns
nye politidirektor

Dykkerskolen
på Holmen

Maleren

Edward Matwijkiw

Årgang 12 - September - 2009

**SE VINDUERNE
MED DE MANGE TILBUD**

ILETA FRIMÆRKEHANDEL

Fiolstræde 20 - 1171 København K. - Tlf. 33 12 91 23

MANDAG-FREDAG: 11 - 18
LØRDAG: 11 - 16

Tvermoesgaard

Træren

Restaurant & Vinstue

Klassisk dansk frokost fra kl. 12.00

Bar i dag- og aften timerne

Restaurant Tvermoesgaard
Rosengaarden 12 • 1174 Kbh. K. • Tlf: 3312 6578

FINGERBØLLET

WILDERSGADE 39 - Tlf.: 32 54 67 17

CHRISTIANSHAVN

Stræderne i KØBENHAVN

Udgivet af:

VK-Gruppen-Stræderne

Badstuestræde 15

1209 Kbh. K.

Tlf. 33 15 56 66

SE: 18197332

www.straederne.dk

kbh@straederne.dk

Ansvarshavende redaktør:

Henrik Ploug (FAF og DBA)

Redaktionelle medarbejdere:

Connie P. Christensen (Kommunikation og Sprog)

Per Stisen

Research: Lone Luna Kelstrup

Annoncer:

Per Stisen

Lay-out og opsætning:

Kirstine Ploug (DJ)

Fotografer:

Thomas Trane (DJ)

Kirstine Ploug (DJ)

Forside foto, Vor Frelsers Kirke, netop genåbnet:

Thomas Trane(DJ)

Trykkeri: Sangill Bogtrykkeri

Oplag: 6000

Indhold:

Side : 3-6 : Københavns nye politidirektør

Side 7 - 9: Dykkerskolen på Holmen

Side 10 : Bryghusgrunden ødelægges

Side 11: Sven Okkels tegner byen

Side 12-13 : Miljøpunkt i København

Side 14-17 : Maleren Edward Matwijkiw

Side 18-19: Øjebliksbilleder fra Christianshavn

Side 20 : World Cup for bueskytter i Nyhavn

Side 21 : Jubilæum på Palæbar

Side 22-23 : Københavnernes søde tand

Side 24 : Pæreskuderne i Nyhavn - Ølsmagning

Side 25 :En gade :-Larslejsstræde

Side 26 : Galleri Ipanema og Delgado

Side 27 : En madidé

Abonner på STRÆDERNE og få bladet til døren.

Pris 360,- kr. for et år, 11 numre (uden for centrum + porto).

NY VINFORRETNING

VINOTHEK MARQUART

ISLANDS BRYGGE

Thorshavnsgade 24, 2300 S. - Tlf. 40 56 74 27

E-mail: rasmus@vinothek-marquart.dk

De Københavnske Nattenvægttere

Få Jeres egen byvandring med »Den gamle nattenvægter«

- Alle kan bestille en byvandring med nattenvægteren.
- Max deltager 40 personer.
- Tidspunktet bestemmer I selv.
- Ruten er fra og til Gråbrødretorv mulighed for andre ruter.
- Varighed 5 kvarter. Pris kr. 1.200,-
- Fremmedsprog (engelsk, svensk, tysk, fransk eller italiensk) kr. 2.000,-
- Man besøger bl.a. det eneste endnu eksisterende rum fra Gråbrødrekløster.
- Overalt fortæller vægteren og synger vægtervers.

Henvendelse på: Tlf. 39 64 48 94 - 41 36 37 73
Info@nattenvægterne.dk - www.nattenvægterne.dk

Interviewer: Connie Christensen
Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)

POLITIETS DIREKTØR I KØBENHAVN

Nyt ansigt på Politigården

København har fået ny politidirektør. Valget faldt på den tidligere direktør for Nordsjællands politi, Johan Reimann, som 1. juli tog stafetten op efter Hanne Bech Hansen. Vi har været forbi Politigården for at høre nærmere:

Hvordan har det været at starte her?

”For mig har det været en ualmindelig god oplevelse, og jeg er blevet meget fint modtaget. Jeg begyndte her 1. juli med at tage rundt til alle tjenestestederne og sige goddag og lytte til, hvad de havde at sige. Nu er jeg i gang med at tale med vores interessenter for også at høre om deres ønsker.”

Sidst vi var her, talte vi med Hanne Bech Hansen. Da var det den store politireform, der var i fokus. Hvordan er det gået med den siden?

”Det er gået meget fint. København var et lille stykke foran de øvrige kredse, og den strukturændring, som København har lavet, er nu på plads og fungerer rigtigt godt. Vi kan se, at vore resultater bliver bedre dag for dag, så det er gået rigtig godt.”

Politidirektør Johan Reimann i sit kontor på Politigården

Er der de mennesker, der skal være, på de rigtige poster?

”Ja. Den omorganisering, vi har foretaget af stationerne med overskriften ”store, selvstående enheder”, fungerer rigtig godt.”

Får I noget tilbage fra borgerne omkring ændringerne?

”Vi kører løbende brugertilfredshedsundersøgelser og medarbejdertilfredshedsundersøgel-

ser, og resultatet af dem plejer at foreligge sidst på året. På den måde følger vi med i, hvor tilfreds man er hos de mennesker, der bruger politiet og hos vores medarbejdere.”

Det klassiske nærpolitiarbejde er i fokus

om, at nærpolitiet er noget, folk lægger meget vægt på. Hvordan er det med det?

”Der har vi, senest på Nørrebro,

søsat projektet ”Din betjent”, som netop drejer sig om det klassiske nærpolitiarbejde, altså at betjentene er forankret i et bestemt område og er direkte tilgængelige for beboerne med et specielt telefonnummer, der kan ringes på osv. Samtidig har vi vores øvrige nærpolitistationer, altså City, Bellahøj, Østerbro, Hovedbanegården osv., som også fungerer meget tilfredsstillende.”

Der har været nogen kritik af politiet på det seneste, bl.a. aktionen i Brorsonskirken, lige-

KØBENHAVNS POLITIDIREKTØR ER I FULD GANG

som beboere på Vesterbro klager over manglende indsats fra politiet over for stofmisbrugere og pushere i området. Hvad synes du om den kritik?

”Mit første budskab er, at politiet selvfølgelig skal kunne modtage kritik og kunne svare på kritik, og det er også det, jeg prøver at gøre, når jeg er i medierne. Mit overordnede svar på kritikken af aktionen i Brorsonskirken er, at politiet løste en meget vanskelig opgave på særdeles tilfredsstillende vis. Vi prøvede at løse opgaven med ro, dialog og skånsomhed. Det gjorde til gengæld, at opgaven i selve kirken tog længere tid, end vi havde forventet. Derfor nåede et stort antal aktivister at samle sig, og de prøvede at forhindre,

at vi kom væk med de anholdte. Derfor var vi nødt til at bruge magt over for aktivisterne; det ville vi meget gerne have undgået, men vi kunne simpelthen ikke komme væk uden magtansvendelse. Det var ikke muligt at bære dem væk, det var de alt for mange til, der skal to politifolk til at bære en aktivist væk, det kunne ikke lade sig gøre – situationen var ret anspændt, bl.a. blev forruden på vores bus knust. Derfor var vi desværre nødt til at anvende magt, men jeg kan sige, at det er noget, vi gør med stor ulyst og kun, når det er den eneste udvej, vi har.

Hvad angår situationen på Vesterbro, lytter vi bestemt

til kritikken, og vi har faktisk opnormeret vores patruljering der. Men det, man skal forstå på Vesterbro, er, at der er tale om et kvarter, som igennem flere menneskealdre har været præget af misbrugsproblemer og prostitution. Nu rykker der en mere ressourcestærk gruppe beboere

Københavns politi skal kunne løse de tungeste beredskabsmæssige opgaver

ind – og det er meget glædeligt – men de ønsker naturligt nok, at kvarteret skal ændre karakter. Det tror jeg også, det vil gøre, men det kommer nok til at tage nogen tid. Den politiindsats, vi laver, minder lidt om det berømte krokodillespil, hvor man slår en krokodille ned på brættet, og så dukker den op i et andet hul. Det er jo ikke sådan, at når vi jager de prostituerede og narkomisbrugere væk fra Colbjørnsensgade eller Helgolandsgade, så forsvinder de fra jordens overflade. De går bare et andet sted hen. Den egentlige løsning på problemet er ikke kun en politimæssig indsats, men også en social indsats, hvor man kan hjælpe og i realiteten fjerne narkomisbrugerne og de prostituerede. Jeg er sikker på, at det vil ske med tiden, ligesom det er sket i Nyhavn. Da jeg var dreng, var Nyhavn et ”uartigt” kvarter, det er det ikke mere. Så det vil ske, men det

kommer til at tage rigtig mange år, og det er ikke en opgave, politiet kan løse alene.”

Er I i dialog med Københavns kommune?

”Det er vi løbende. Jeg skal netop i eftermiddag hen på Rådhuset og tale med Ritt. Kommunen gør en masse ting, men det helt centrale er at forstå, at det kommer til at tage tid. De misbrugere, man

finder på Vesterbro, forsvinder ikke, og det, at man stresser nogle prostituerede og nogle narkomisbrugere væk fra en gade, får dem ikke til at forsvinde fra jordens overflade. Det forhold, at man har sundhedsrum ved Halmtorvet, betyder jo også, at man fastholder nogle af misbrugerne netop dér, fordi de er nødt til at komme der forbi for at komme hen til deres sundhedsrum. Det er målt med danske alen ganske paradoksalt, at man på Halmtorvet kan se en relativt dyr luksuscafé, hvor folk sidder og spiser og drikker dyrt, og 50 m væk sidder en misbruger og fikser! Det er noget, man ikke er vant til i Danmark. Det skisma mellem de ressourcestærke og de resourcesvage borgere er blevet meget tydeligt på Vesterbro, og det er bl.a. det, der fører til denne kritik.”

Hvordan er politiets holdning til fikserummene?

”Jeg har den holdning, at jeg er en stor tilhænger af enhver social foranstaltning, man kan gøre for at øge livskvaliteten for de misbrugere, vi har, hvad enten de er narkotikamisbrugere eller, og dem skal man ikke glemme, alkoholmisbrugere, som også har brug for et værested, hvor de kan komme og få morgenmad og måske et bad, eller hvad det nu kan være. Min linje er, at jo bedre man kan understøtte de svage grupper, uanset hvor det måtte være, desto gladere er jeg.”

Vi kommer jo ikke uden om det kommende store klimatopmøde i Bella Center til december.

Der er nok mange, som er nervøse for, at politiet forsvinder derud og lægger byen for forbrydernes fødder. Skal vi som københavnere være nervøse for, at de kriminelle får frit spil?

”Det er der ingen som helst grund til at være nervøs for. København vil under klimatopmødet være spækket med politi som aldrig før. Det ville være nogle meget mærkelige kriminelle, som benyttede en anledning til begå kriminalitet, netop som byen vrirler med politi. Det er ikke kun ved Bella Center, at politiet vil være, vi vil være overalt i byen for at sikre,

Johan Reimann er glad for sin nye arbejdsplads

at der ikke kommer uroligheder. Vi skal sikre, at kortegerne kan køre igennem, for de VIP's, der skal transporteres, kommer fra mange hoteller inde i byen. København vil være spækket med politi, så det er ikke der,

bekymringen skal ligge. Men det er rigtigt, og det vil jeg ikke lægge skjul på, at der vil komme store ulemper for københavnere i forbindelse med topmødet. Det har at gøre med afspærringer af store områder for at sikre topmødet; det har at gøre med kortegekørsel, hvor vi må lukke nogle vejkryds, for at kortegerne kan komme igennem; der vil givet komme demonstrationer, som også hindrer færdslen. Der vil komme meget store, især trafikale, ulemper for københavn-

erne i topmødeperioden. Til alt held er perioden ikke så lang. Vi vil melde åbent ud og fortælle om disse gener i god tid, så man kan tage sine forholdsregler. F.eks. vil det nok være klogt, hvis man skal på arbejde i København, at søge at bruge tog

og bus fremfor bil, for det bliver nok svært at komme frem i nogle kvarterer. Men vi vil gøre vores yderste for at informere grundigt og i god tid. Både de forretningsdrivende og borgerne kan regne med at blive orienteret tidligt om, hvilke ulemper,

Frokostrestaurant Husmann's Vinstue, der blev grundlagt i 1888, er en af de få kælderrestauranter, der er tilbage i København. Indretningen er stort set uændret i de 120 år, der er gået. Kvinder blev forbudt adgang fra 1912 til 1981. Frokostrestaurant Husmann's Vinstue er i dag en traditionel dansk frokostrestaurant af højeste kvalitet med hjemmelavet specialiteter af friske råvarer efter typiske gamle opskrifter.

Husmann's Vinstue
Larsbjørnsstræde 2, 1454 København K
Telefon 3311 5886
www.husmansvinstue.dk

Københavner Caféen er en hyggelig, ægte dansk restaurant beliggende i en af Københavns små charmerende stræder. Det gode traditionelle dansk smørbrød dominerer menukortet til frokost, og om aftenen serveres dejligt dansk middage af specialiteterne hver mandag og tirsdag er bl.a. stegt flæsk med persillesovs. For øvrigt kan man være heldig at opleve julemanden »live« i løbet af året.

Københavner Caféen
Badstuestræde 10, 1209 København K
Telefon 3332 8081
www.kobenhavnercafeen.dk

GALERIE HELTH

etbl. 1989

Asger Jørn
Henry Heerup
Lise Blaarberg
Christian Tangø
Alice Hansen
Kamilla Lynggaard
Jens Galschiøt
Tina Sonnichsen
M.fl.

Sofiegade 4
DK-1418 København K
Tlf. 32 96 95 15
arne@galeriehelth.dk
www.galeriehelth.dk

DIREKTØREN BAG BORDET

de skal indrette sig på, navnlig af trafikal art. Selvfølgelig vil der være noget, vi ikke kan forudse, f.eks. en demonstration, der udvikler sig voldsomt. Men vi kan varsle om, hvad vi planlægger at gøre.”

Hvor mange mand stiller I med her fra København?

”Vi har det princip, at vi aldrig fortæller, hvor mange vi stiller med her fra København, eller hvor mange mand de øvrige kredse stiller med, eller hvor mange mand, der samlet bruges til indsatsen. Det er et almindeligt princip, vi har, ikke alene i forbindelse med topmødet, men ved alle vore indsatser. Grunden til, at det skal være sådan en velbevaret hemmelighed er, at vore modstandere ikke skal kunne indrette sig på det. De skal ikke kunne vide, at nu er der sendt så og så mange mand til Bella Center eller til Hotel Scandinavia eller hvor det nu kan være, for det vil give dem bedre mulighed for at regne sig frem til, hvor mange de så skal være for at kunne forhindre os i at løse vores opgave.”

Ud over klimatopmødet, hvad er der så på programmet i den nærmeste fremtid?

”Det første, der kommer, er IOC-mødet i begyndelsen af oktober. Jeg tror, det bliver

meget stort. På nuværende tidspunkt kender vi ikke den endelige sammensætning, altså hvor højt niveau, folk kommer fra. Men der er allerede nu tegn til, at mødet vil tiltrække personer fra meget højt niveau. Og det betyder noget for vores indsats: jo højere niveau, desto stærkere indsats skal vi levere.

Der kommer også et alternativt klimatopmøde, og der kommer demonstrationer hen over efteråret for at markere en protest, bl.a. mod anvendelse af fossilt brændstof. Der kommer også nogle store fodboldkampe. Og så er der alt det andet, som vi har hver eneste dag, så det bliver et travlt efterår!”

Hvordan ser det bedst mulige københavnske politi ud i dine øjne?

”Min vision for Københavns politi er at have en politistyrke, som er i stand til at løse de tungeste beredskabsmæssige opgaver, der knytter sig til en storby, på en sikker og tillidsvækkende måde. Det er, sagt meget kort, hvad jeg synes, København skal kunne. Vi skal koncentrere os om de meget tunge opgaver, som knytter sig til en metropol. Det er jo helt anderledes end den kreds, jeg kommer fra, Nordsjælland, hvor min vision var helt anderledes. I København skal vi kunne løse de allertungeste operationelle

opgaver såsom Outgames, klimatopmøde, Brorsonskirken, bandeindsats osv. De opgaver skal vi kunne løse på en måde, der er sikker – altså at vi løser opgaven uden at måtte give op – og på en måde, der er tillidsvækkende, således at borgerne har tillid til den måde, vi gør tingene på.”

Er det svært at få ressourcer nok?

”Jeg plejer at sige det på den måde, at man kan drive mange slags politi. Jeg kunne drive politi med færre ressourcer, end jeg har her, det ville så bare blive en anden slags politiindsats, jeg kunne også drive politi med væsentligt flere ressourcer, det ville så igen blive en anden indsats. Der, hvor min smertegrænse går som direktør, er den dag, hvor jeg må sige, at nu er det ikke længere forsvarligt. Den dag, jeg får den opfattelse, må jeg gå til mine overordnede, til politikerne og sige det, og så bør jeg i øvrigt gå af, for man bør ikke drive en virksomhed, som er uforsvarlig. Men jeg kan sige, at vi er milevidt fra det niveau i København politi, milevidt. Og når vi er over det niveau, er det jo grundlæggende set en politisk vurdering af, hvilken politiydelse vi ønsker.”

Dykkerskolen

Søværnets Dykkerskole. Ude på Nyholm, den sidste rest af det oprindelige Holmen, holder Søværnets Dykkerskole til. Dengang dykning for alvor blev indført, var det så som så med uddannelsen. Der skete mange og ofte fatale ulykker, hvorfor man i 1883 fandt det nødvendigt at oprette en egentlig dykkeruddannelse. Den blev henlagt under Orlogsværftet, indtil den i 1929 blev overflyttet til Undervandsbådsdivisionen, og nu er den placeret under Søværnets Specialskole. Dykkeruddannelsen var til at begynde med en ren militær uddannelse; men det stod klart, at der ude i de civile erhverv

For mange drenge og mænd har der altid været lidt eventyr over dét at være dykker, at komme ned på havets bund og

heraf i det gamle ubådsdepot, men for tiden sker der lidt ændringer, fordi andre af Søværnets funktioner også skal finde plads i området. Der blev lejlighed til at se skolens magasiner med alt det dykkerudstyr, hjertet kan begære. Vi så ove- og sko-

Næstkommanderende ved Dykkerskolen på Holmen Jan Bergkvist Sørensen.

Vi blev meget venligt modtaget af skolens næstkommanderende, kaptajnlejtant Jan Bergkvist Sørensen, som beklagede, at skolens chef orlogskaptajn Søren Beck, var kaldt væk. Skolen holder til i flere bygninger på sydvestsiden af Nyholm,

lelokalerne, bl.a. udstyret med en enorm 8 m dyb vandtank, hvor eleverne under fuldt opsyn bliver introduceret til dyknings fysiske krav, for det kræver en god fysik at blive dykker. Interessant var det at se det store trykkammer med forskellige kamre, hvor eleverne kan udsættes for tryk svarende til de forskellige dybder i vandet, og som også bruges til dekom-

Dykkeraspiranter træner ved en af kajerne på Holmen

også var et stort behov for dykkere, så i 1932 blev skolen åbnet for erhvervsdykkere. I dag er dykkerskolens uddannelser obligatoriske for alle erhvervsdykkere, militære som civile.

gå på opdagelse i en helt fremmed verden, så det var derfor nærliggende for Stræderne at tage på besøg hos Søværnets Dykkerskole og erfare noget om, hvad det hele drejer sig om.

Kenneth's Cykler

- Værksted
- Nye cykler
- Alt inden for tilbehør
- Udlejning af cykler

Gothersgade 157 • Tlf. 3333 8458
Åbent: Man-fre. 8.00-17.30 • Lørdag 10.00-13.00

Søværnets Dykkerskole på Holmen

primering af dykkere, som er blevet ramt af dykkersyge. Ude på kajkanten var et hold elever i fuld gang med den praktiske del af skolens program under kyndig vejledning af skolens instruktører. Det, der foregik, var den såkaldte scubadykning, det vi uvidende kalder frømandsdykning. For øjeblikket er skolen lidt handicappet, fordi dens dykkerskib er blevet udfaset. En væsentlig del af skolens undervisningsprogram må ligge stille, nemlig den del, der omfatter den form for dykning, vi kender fra gamle dage med kobberhjul, bly i skoene og slanger op til dykkerbåden. I fagsproget hedder det overfladeforsynet dykning. Så nu venter skolen med spænding på at få rådighed over et nyt dykkerskib. Efter denne rundvisning skulle vi have lidt at vide om, hvad der foregår på skolen, og Jan Bergkvist berettede: Skolen har en stab på 28, et par stillinger er pt. ubesatte. Skolens primære opgave er at uddanne skibsdykkere til Flådens enheder. De bliver uddannet som scubadykkere, og deres opgave

er at kunne undersøge, om skibet, ror eller skrue, er i orden, hvis et eller andet uheld skulle opstå. Dykkere til minørtjenesten bliver også uddannet her. Skolen tager som før nævnt også civile elever ind. Dykkerkurset er kompetencegivende. Man får certifikat af Søfartsstyrelsen, når uddannelsen er gennemgået, så man også kan arbejde som erhvervsdykker. Scubadykkerne må dykke ned til en dybde af 30 m. Efterfølgende kan eleverne få en uddannelse som overfladeforsynede dykkere, der må dykke ned til en dybde af 50 m. Søværnet har et fast samarbejde med Københavns Brandvæsen, fordi de har brug for dykkere til

Indgangen til trykkammeret som står i en af bygningerne på skolen

deres pionertjeneste. Udover de to grunduddannelser som scubadykker og overfladeforsynet dykker og en uddannelse som dykkerassistent, gives der efteruddannelser i undervandssprængning, undervandsvejsning og højtryksspuling og som undervandsentreprenør. Da det er Søfartsstyrelsen, der regulerer området erhvervsdykning, indretter skolen sig helt efter styrelsens bestemmelser, og styrelsen fungerer da også som censor ved skolens eksaminer. Kurserne varer 6 uger. Der køres 3 kurser af hver slags om året, og på hvert scubahold er der 24 elever, på hold for overfladeforsynet dykning 12. Igennem mange år har Søværnets Dykkerskole haft et samarbejde med Rigshospitalet,

Trykkammerets styringspanel

Et hold dykkere på vej hjem fra en dykning.

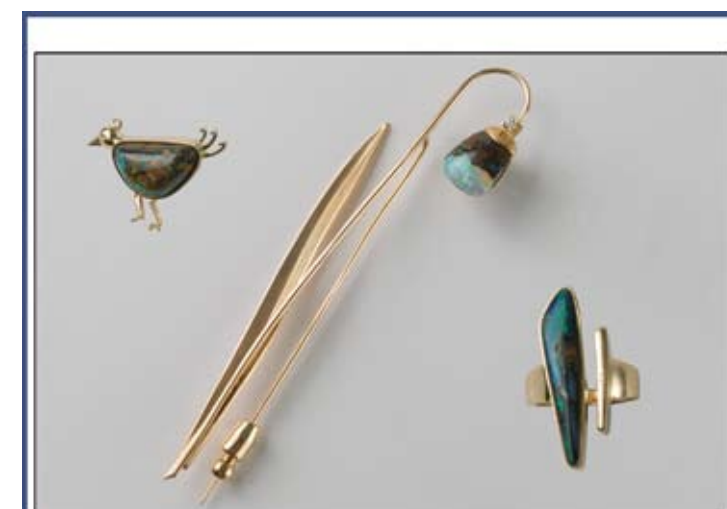
trykkammer, så skolens opgave blev at stille personel til rådighed til at betjene kammeret. Desværre ophørte samarbejdet sidste år af ressourcemæssige årsager. Nu må man så håbe på, at de bevilgende myndigheder snarest skaffer midler til et nyt dykkerskib, så Søværnets Dykkerskole igen kan yde fuldt undervisningsprogram for landets kommende dykkere.

Flemming Lehrmann

En dykker skoles her til at kunne svejse under vandet.

hvor den var et led i det beredskab, der hedder hyperbar behandling. Det var ikke kun dykkersyge, der blev behandlet, men også sygdomstilfælde, hvor hyperbar behandling kunne have en gavnlig effekt. I 1978 fik Rigshospitalet sit eget større

Disse håndlavede, unikke guldsmykker med flotte, australske boulder-opaler er lavet kun til dig hvis du altså tør være lidt anderledes på den gode måde...

Store Kongensgade 20
1264 København K
Tlf.: 33 15 55 56 1264
www.dragsted.dk

A DRAGSTED
KGL. HOF-JUVELERER OG HOF-GULDSMED
GRUNDLAGT 1854

TOLDBOD BODEGA
WWW.TOLDBOD-BODEGA.DK
Esplanaden 4 - 1263 København K
Tlf. 33 12 93 31

Aut. VVS-Installatør
Blikkenslager & Kloakmester
Sonberg VVS

Guldbergsgade 9 - 2200 N
Telefon: 35 39 29 93
www.3blaa.dk

BYEN I OPSTANDELSE OVER REALDANIAS BYGGEPROJEKT

På billedet kan man se hvor stort Realdanias byggeri bliver, det kommer til at dominere havnefronten og ødelægge Bryghusgrunden. Byggeriet er nu godkendt af Borgerrepræsentationen.

Københavns Kommune har behandlet de indsigelser, der indkom mod lokalplanforslaget for Bryghusgrunden med tilhørende kommuneplantillæg. Borgerrepræsentationen og de derfra udpegede relevante borgmestre udviser fortsat en så eklatant mangel på forståelse for Københavns arkitektoniske og historiske værdier, at behandlingen af lokalplansagen burde udskydes til efter det forestående kommunalvalg i november. Man kan så håbe på, at en nyvalgt Borgerrepræsentation vil udvise større forståelse og respekt for byens værdier.

Indsigelserne har givet anledning til ubetydelige ændringer af lokalplanforslaget, og de er

af absolut inferior betydning. At underetagen er trukket henholdsvis 5 og 6 m tilbage, ændrer intet ved byggeriets visuelle indtryk, så længe de øvrige etager må krage 4,5 henholdsvis 6 m ud over underetagen. Derudover er det en grov manipulation at påstå, at ændringerne knytter bebyggelsen mere til havnen, at de skaber større afstand til det historiske miljø, gør den historiske bygningsfront mere synlig, og at opholds- og legepladserne får mere sol tidligt på dagen. Tvært imod sætter man en effektiv prop i hullet mellem byen og havnen. Alt i alt har man med de foretagne ændringer taget byens borgere grundigt ved næsen.

Det er af væsentlig betydning for København som en af Europas storbyer, at man værner om dens fornemme arkitektoniske og kulturelle værdier. Det er dem, der gør byen til noget

særligt, og som betyder noget for byens borgere og besøgende. Katastrofen langs Kalvebod Brygge bør ikke gentages langs Christians Brygge og især ikke på Bryghusgrunden.

København skulle nødigt udvikle sig til at blive en "kopiby". Man erindrer sig stadsarkitektens udtalelse i forbindelse med Ørestaden om, at nu fik København sin egen Manhattan Skyline, eller Ritt Bjerregaards og Klaus Bondams udtalelser om højhuse inden for Voldene.

H. DANIELSENS EFTF. APS
KRONQUIST
LÆDERSTRÆDE 11
1201 Copenhagen K
Tel. + Fax 33 13 02 74
Mail: jk@danielsensilver.dk

ANTIQUES
GOLD
SILVER
SILVER PLATE
PORCELAIN
CHRISTMAS-PLATES
CHRISTMAS-SPOONS
SECOND-HAND GOODS

EVERYTHING
PRICE-MARKED

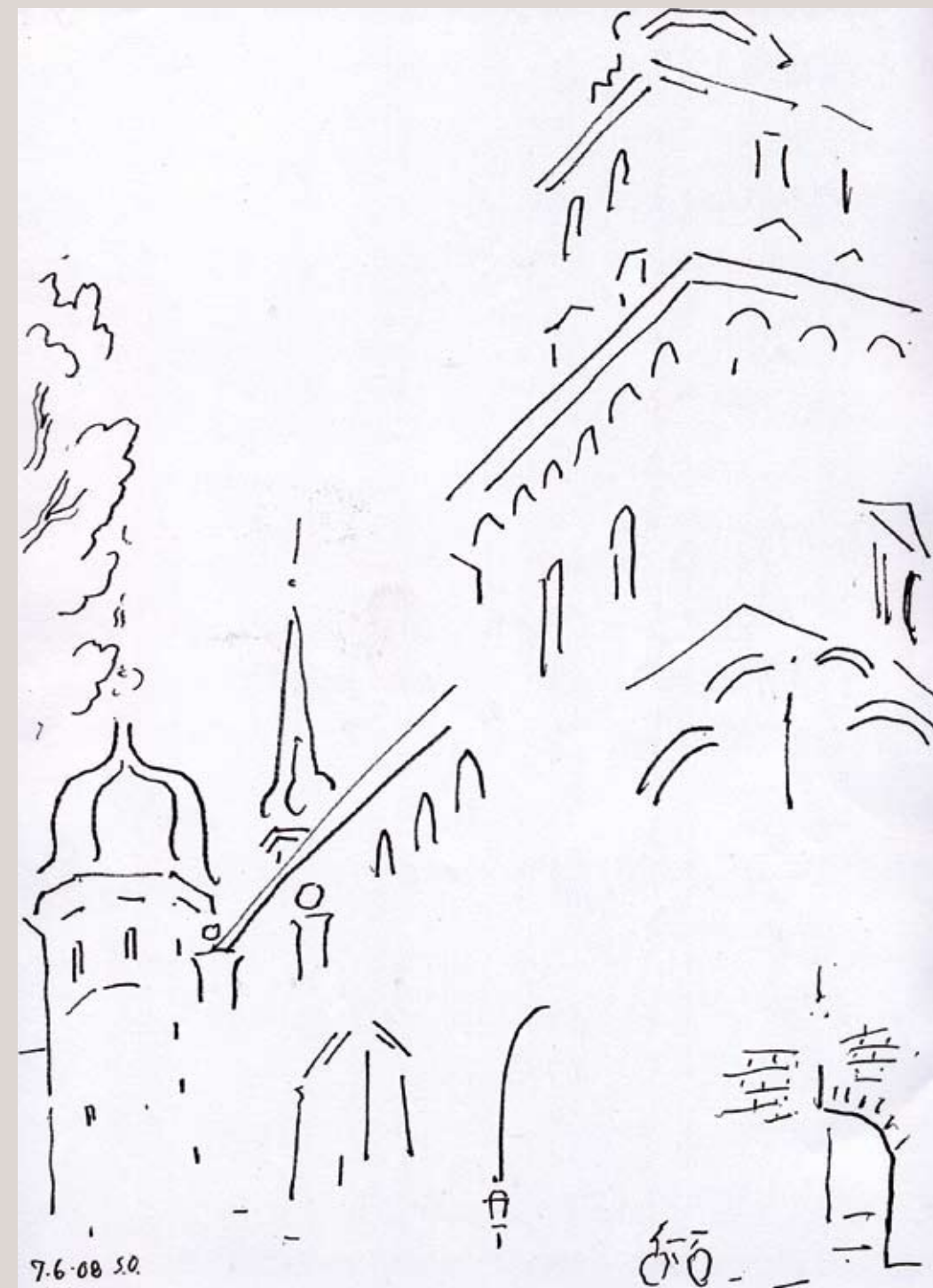

Sven Okkels fotograferet af Karsten Bundgaard

Kunstmaleren Sven Okkels tegner stemninger fra vores by med en lille kommentar.

Tegningerne er blevet til på byvandring, hvor Sven har tegnet on location.

Nikolajs mure
Tunge af ælde
grå af gru.

RESTAURANT KRONBORG

ÆGTE klassisk
DANSK FROKOST

Brolæggerstræde 12
Tel 33 13 07 08

også mulighed for
private selskaber og arrangementer

Nyboder Boghandel & Antikvariat
Store Kongensgade 114
1264 København K.
Tlf. 33 32 33 20
nyboder@bogpost.dk

Bøger i tre etager

Førende specialister i
militaria
safart
biler/busser/tog
fly

MILJØPUNKT I KØBENHAVN

København skal byforgrønnes

Miljøpunkt Indre By-Christianshavn er et led i rækken af de miljøforbedrende tiltag, Københavns kommune har igangsat for at gøre byen sundere. Opgaven er bl.a. at styrke bydelens bæredygtighed og skabe frodige, smukke og grønne rammer for beboere, arbejdende og besøgende, og målet skal gerne nås i samarbejde med bydelens borgere, virksomheder, foreninger og institutioner.

Miljøpunktet, som har fungeret siden maj måned, er placeret iøjnehøjde på adressen Rådhuspladsen 77. Man kan

TIVOLI HALLEN
v/ Helle Vogt

FROKOSTRESTAURANT
m/ klipfisk og smørrebrød
som speciale

Vester Voldgade 91
1552 København V
Telefon 33 11 01 60
Fax 33 32 41 60

som borger gå ind fra gaden og få hjælp og vejledning. Centerleder Jens Hvass fortæller her lidt om det nye miljøkontor:

”Vi er fuldbyrdelsen af en kommunal plan, som går adskillige år tilbage, til 2003, hvor de første agendacentre, som de hed dengang, blev lavet. Navnet agendacentre hentyder til Agenda 21, en dagsorden for det 21. århundrede, som blev vedtaget ved FN’s topmøde i 1992 med det formål at udstikke rammerne for en bæredygtig fremtid. Dengang blev der oprettet et par centre, og da de blev en stor succes, kom flere til, og det blev besluttet, at hver bydel skulle have sit eget Agenda 21-center. Disse centre skiftede navn til Københavns Miljøpunkter, og her dækker vi altså Indre By og Christianshavn samt det sydligste hjørne af Østerbro, fordi man har lavet den administrative opdeling sådan, at hvert miljøpunkt har ca. samme befolkningstal at betjene, så serviceniveauet er det samme i hele kommunen.”

De projekter, I tager jer af, er det nogen, I reagerer på fra bor-

geres henvendelse, eller har I selv en dagsorden?

”Begge dele. Vi er organiseret som en selvstændig fond, så vi

Man kan gratis låne en ladcykel til transport af stort og småt. Dog betales et depositum på 500 kr.

har mulighed for at agere frit og give kommunen både med- og modspil. Det er også en del af vores position i forhold til bydelen at være bindeled på mange måder. Vi får en grundbevilling fra kommunen, som dækker de basale udgifter, og så skal vi ud at finde ekstra finansiering, hvis vi vil øge vores aktivitetsniveau ud over det basale. F.eks. har vi

lanceret en studenterkonkurrence om byforgrønning, og dertil har vi fået penge bl.a. fra Indre By Lokaludvalg, Grundejernes Investeringsfond og Metroselskabet. Vi håber med den konkurrence at få et idékatalog til, hvordan vi konkret kan skabe en grønner by.

For overhovedet at få den kommunale bevilling igennem, er vi nødt til at fremlægge en plan for, hvad vi vil lave i de kommende år. Så det er klart, at der ligger en forestilling om, hvilke områder vi gerne vil sætte ind på i forhold til at gøre bydelen mere bæredygtig og til et bedre sted at være for alle. Den opgave vil vi meget gerne løse i samarbejde med bydelen og beboerne og har da også eksempler på, at vi er blevet kontaktet om et akut problem,

hvor man har spurgt, om vi kunne hjælpe, enten os selv her eller ved at henvise til rette sted, hvor problemet kan løses.”

Kan du nævne nogle konkrete eksempler?

”For under en måned siden fik vi en henvendelse om en baggård, hvor 3 træer stod for at skulle fældes. Det ville være en katastrofe at fælde træerne, og en næsten tragisk situation

Centerleder i Miljøpunkt Jens Hvass.

i en bydel, hvor der mangler grønt. Situationen var den, at der var en stor parkeringsplads i en baggård, hvor bilernes ejere klagede over, at fuglene sad i træerne over bilerne og klattede på dem. Vi fik sagen løst med et kompromis, sådan at det største træ, som i virkeligheden var et karaktertræ, der burde være fredet, fik lov at blive stående, og to mindre træer blev fjernet. Det var godt at kunne nå den løsning.

Men det peger på et generelt problem: træernes retssikkerhed i Indre By er meget dårlig. Det problem vil vi arbejde meget med i de kommende år. Det kan ikke nytte noget, at man, fordi der kan spares nogle penge ved at sætte stillads op på en bestemt måde, bare fælder et 50-årigt træ. Det kan ikke nytte noget, at lave p-båse, der stille og roligt slider alle træerne ned på Nørrevold osv. Vi har forsøgt at udvide miljøbegrebet, sådan at vi ikke bare er advokater for menneskene, men også for den natur, som forsøger at overleve imellem husene, for uden naturen bliver det en meget fattig

bydel. Vi vil gerne gøre vores til at påvise, hvor meget det betyder for byens sundhed og også for vores mentale sundhed, at der er vegetation i byen. Vi håber i de kommende år at kunne afdække, i hvor høj grad det også indvirker på den ultra-fine partikelforurening, som er det største helbredsproblem ved at bo i København.”

Har der været for lidt fokus på det grønne?

”Nej, det kan man vel ikke sige. Men vi skal indse, at vi alle har et ansvar for, at det, der er der, bliver ved med at være der og bliver passet godt på. Boligselskaber og private i det hele taget må tage et medansvar og indse, at det grønne ikke bare er noget, man har som en selvfølge. I mange byer rundt omkring i andre lande har man et sådant ansvar. Hvis man fælder et træ, skal man dokumentere, at man gør noget andet for det grønne miljø.

Nu er det med træerne jo kun en lille del af miljøområdet, men det er en sag, vi har tænkt

os at slå et slag for. F.eks. har vi tænkt os at gøre, hvad vi kan for at forhindre, at Krinsen ikke bliver lagt ned endnu en gang. Situationen er den, at Metroselskabet skal grave et stort hul, som vil tage ca. 1/3 af træerne over for Det Kgl. Teater. Man har i al sin vished tænkt, at så kan man lige så godt tage alle træerne væk på én gang. Men hvorfor ikke lade de resterende træer stå i de 10 år, byggeriet varer? Vi håber at kunne formå Metroselskabet og kommunen til at lave en slags midlertidig bypark ved at flytte de træer, der skal væk af hensyn til byggeriet, hen et andet sted på pladsen og så sætte dem tilbage efter de 10 år. Så ville man stadig have træer, der var lige gamle. Det ville være et symbol politisk set og et fantastisk træk at kunne vise, at vi faktisk værner om disse tavse væsner, som er så vigtige som byinventar. Det er meget få af byens store træer, der har nogen som helst beskyttelsesmekanisme på. Vi håber i løbet af nogle år at kunne kortlægge et antal af de store træer, som vi mener, skal beskyttes.”

Fejøl frugt i Nyhavn

fra lørdag d. 5.sept. til
søndag d. 13.sept.
Salg hver dag 10-17

Lørdag den 5.sept.
kl.10 lander Fejøl's
pæreskuder med
frugter i Nyhavn og
Fejøl-pigerne underholder på kajen.

Borgmester Stig
Vestergård (Lolland)
og overborgmesterkandidat Frank Jensen
byder velkommen.

I hele Fejøl-ugen
tryller Nyhavns
mange gode kokke
med Fejøl-frugt, så
du kan smage retter
med æbler, pærer
og blommer
på restauranterne
Velbekomme!

Husk Sildens Dag
i Nyhavn
Torsdag d. 10.sept.
Mange af havnens
restauranter har
forsk. sild på menuen.

Fiskens Dag
Lørdag d.12.sept.
kl.11-15
med underholdning
og smagsprøver ved
Nyhavns Ankeret

EDWARD MATWIJKIW EN KØBENHAVNSK MALER MED STORT INTERNATIONALT RY

Abstrakt ekspres-
sionisme midt i
København

Maleren Edward Matwijkiw vil være mange bekendt. Siden han udstillede første gang på Kunstnernes Efterårsudstilling i 1961, er det blevet til et væld af separat- og gruppeudstillinger både herhjemme og i udlandet. Udtryksformen er abstrakt – men er maleren det også? Det forsøger vi at finde svar på under vores besøg hos Edward og hans søde hustru Judith.

Edward, kommer du fra et kunstnerisk hjem?

”Nej, det kan man ikke kalde det. I min mors familie arbejdede man med kunsthåndværk og lignende. I Krakow, hvor hun kom fra. Men ud over det er der ikke nogen i familien, der har været kreative på den måde. Min far – som var indvandret fra Ukraine – var handelsegartner, det kan man vel ikke sige er kunstnerisk – og dog, han havde jo meget med blomster og farver at gøre. Jeg tror, at der i alle familier altid vil være nogen, der springer ud på en eller anden måde, hvor man har fået en medfødt gave på den

måde, at man har fået et talent af en eller anden art eller ser verden på en anden måde, har en anden indfaldsvinkel til etik, æstetik osv. Måske en form for nysgerrighed, som gør, at man bliver drevet til at gøre noget. Ikke kun for at åbne andres øjne, men i lige så høj grad for at åbne egne øjne. Det er en form for forskning, der foregår, bare uden for forskningsmiljøet. Man vil gerne fortælle en historie. Hvor forfattere kan bruge ord og kan vende ord frem og tilbage for at finde frem til en mere interessant måde at sige tingene på, vil man som maler prøve at finde nogle værktøjer til at forny tingene, vi kan jo ikke blive ved med at male som impressionisterne gjorde for to hundrede år siden. Det kræver, at man tør skubbe til nogen ting, så man kan få et nyt syn.”

Hvor tidligt opdagede du, at det skulle være maleriet?

”Meget tidligt. Jeg ved godt, at alle siger, at de startede som 5-årige, men jeg var mere moden, jeg var i hvert fald 12-13 år, før jeg begyndte at interessere mig for tegning. På den skole, jeg gik i, var jeg meget stolt over, at inspektøren købte en tegning af mig. Jeg havde tegnet et motiv af skolen, og tegningen blev indrammet og hængt op på inspektørens kontor. Da var jeg ikke til at skyde igenem! Ud over det havde jeg ikke tænkt, at jeg skulle beskæftige mig heltids med maleriet. Det fandt jeg først ud af i 18-19 års alderen, hvor det gik op for mig, at jeg ikke kunne gå livet igennem uden at røre ved det. Min søn sagde engang, da han blev spurgt, hvorfor han valgte at studere filosofi, at livet var vel en tanke værd. På samme måde kan jeg sige, at livet er nogle farver værd. Det er sjovt at se, hvad man kan med det. Jorn sagde engang, at det er noget underligt noget, det at male. Man laver nogle kulørte strøg på et lærred, og så kommer der nogen og kan se noget i det. Og så er der en kommunikation i gang. Og det er dét, det handler om. Hvis man stod mutters alene og ingen så med, tror jeg, det ville blive mangelfuldt. Oplevelsen af hvordan

FANTASI OG EKSPERIMENTER PÅ LÆRREDET

Edward i sit atelier

andre reagerer på det, man laver, er meget sjov. Det er et meget værdifuldt og vigtigt element i det. Jeg plejer at sige om mit eget maleri, at det er en drømmetilstand. Hvis man kunne udtrykke de energier, der er i drømmene, kunne andre måske være modtagere for det, det håber man på."

Det er ikke sådan, at når du har malet et maleri, så er det

færdigt og ude af hovedet?

"Jeg arbejder på en meget flydende måde. Hvis jeg malede landskaber, ville jeg have et skelet at hænge tingene op på, i det mindste en horisont. Den måde, jeg maler på, er mere som en komponist med et musikstykke, det er altid svært for mig at finde slutningen. Det er måske også derfor, at jeg fortsætter; fordi jeg ikke kan finde slutningen. Jeg er også nødt til at forbedre det hele tiden, jeg kan ikke nå det hele på én gang. Jeg er nødt til at fortsætte i håb om at gøre det bedre."

"Omkring 1960-61. Jeg gik der ikke så længe, fordi jeg mødte

maleren Preben Hornung, som sagde, at hvis man havde gået 5 år på akademiet ville det tage 10 år at frigøre sig. Det blev jeg så forskrækket over, at jeg tænkte, at så må jeg sgu' hellere slutte nu! Det var faktisk rigtigt, hvad han sagde. Der er mange mennesker, som har gået mange år på akademiet, og som vi ikke rigtigt hører om; man kan se på deres arbejde, at de ikke forbedrer sig. Jeg vil ikke sige, at det ikke er sundt at være i miljøet omkring det kunstneriske, men hvis det akademiske miljø bliver superpolitisk eller meget stramt, er det meget mere farefuldt og ødelæggende for en kunstner end at være autodidakt. Mange kunstnere, som virkelig er nået langt, har ikke nødvendigvis gået på akademiet. Man kan jo modtage undervisning på anden vis, som privatelev f.eks."

Kan du huske din debut som maler?

"Det var Efterårsudstillingen i 1961. Jeg fik Georg Jensens Sølvmedies Kunstnerpris. Det var meget dejligt at opnå. Kort efter blev jeg inviteret til at udstille på Ungdomsbiennalen i Paris, som også var noget af en udfordring. Da havde jeg jo ikke malt i så mange år. Man kan vel godt sige, at det var en lynkarriere."

Så gik du sammen med nogle andre malere?

Sagt af sønnen Bronik, som er filosof, om Edward Matwijkiw: "Matwijkiws maleri er ikke en efterligning af verden – det er en udvidelse af verden. Hans maleri er ligesom et musikstykke, som er skabt til at bevæge folk uden at ville kontrollere deres reaktion. Hans projekt er poetisk."

Kom og se vort store udvalg af kvalitetsvine fra kr. 65,-
- rabat ved køb af 3 fl. eller flere
De faxer vi bringer!
ØL VAND SPIRITUS TOBAK
Store Kongensgade Vinhandel
Store Kongensgade 89 · 1254 København K
Tlf. / fax: 33 15 38 10
Abent: Man-fre 7-19, lør 9-18, søn 9-17

"Ja, jeg blev medlem af Decembristerne, første gang i 1966. Men så syntes jeg, at jeg var for ung til at binde mig i sådan en sammenslutning, det var for bundet, med møder hele tiden, og så var de "gamle", syntes jeg. Så jeg meldte mig ud året efter. Ikke fordi jeg ikke havde stor respekt for dem, men jeg syntes, det var for planmæssigt. Senere, efter jeg havde prøvet andre ting af, blev jeg medlem igen. Jeg havde i den mellemliggende tid udstillet meget i udlandet, og det er lærerigt. Det at måle sig med ting, man ken-

der, er ikke det samme som at komme ud, hvor der er højere til loftet. Alligevel er det vigtigt at have et fundament i det land, hvor man arbejder og bor, også kunstnerisk. Jeg melder mig jo ikke ud af det danske, selvom jeg nogen gange godt kan savne, at jeg ikke har haft en større basis i det hjemlige."

Vandring på Christianshavn fra 1616 til 1982

ØJEBLIKSBILEDER FRA CHRISTIANSHAVN

Nyt fra nattevægteren

Nattevægter og lokalhistoriker Knud Michelsen har sendt os nogle dugfriske øjebliksbilleder fra Christianshavn, hvor han sin vane tro lader fantasien supplere de nøgne kendsgerninger, så der pustes liv og ånde i denne kronologiske beskrivelse af Christianshavns udvikling. Læs med her:

1616
Chr. IV inspicerer det søarsenal, han anlagde omkring år 1600. Det omfatter Tøjhuset, som er et våbendepot, og Proviantgården. Mellem dem er havnen – nu Det Kgl. Biblioteks Have – med en kanal ud til havneløbet.

Men Chr. IV er bekymret, for søarsenalet er ubeskyttet mod en fjende, der måtte sætte sig fast på Amager.

1617
Chr. IV beser igen området, denne gang sammen med sin hollandske ingeniør Johan Semp.

Chr. IV: "Hør, Semp. Kunne De ikke udkaste en plan til en befæstning med voldanlæg, som kan tilsluttes og supplere de gamle volde omkring København og som effektivt kan beskytte søarsenalet. Så kan der også indrettes boliger til flådens personel."

Sept. 1617 på Rosenborg:
"Deres Majestæt, her er mit forslag til et befæstningsanlæg med personnelboliger. Det er lidt efter italiensk mønster med en strengt geometrisk plan."

Chr. IV: "Ærligt talt, Semp, den plan bryder jeg mig ikke meget om. Og flådens personel vil jeg nu hellere anbringe bag Nicolai Kirke. Lav en anden plan med tanke på flotte borgerboliger og handelshuse."

Semp: "Deres Majestæt, det bliver jo forfærdeligt dyrt med pilotering på det frygteligt sumpede areal."

Chr. IV: "Ja, det ved De jo som hollænder noget om. Men bare rolig, jeg ved, hvordan det skal finansieres. Jeg har en plan. Lav De nu bare projektet og husk: Der skal efter Amsterdamsk forbillede være en bred kanal gennem området. Fra nord til syd. Med anløbsmuligheder for ret store skibe. Bare kom i gang."

Dec. 1617 på Rosenborg:
Semp: "Ja, Deres Majestæt, så har jeg udkastet en skitse efter Deres ønsker. Det ser sådan ud!"

Chr. IV: "Bravo, min gode Semp. Det er, som det skal være. Nu skal De høre, hvordan jeg vil finansiere piloteringen: Grundene, som skal have præsentable størrelser, bliver tilbudt velhavende

borgere gratis. De får oven i købet 12 års skattefrihed og frihed for told og havneafgifter. Til gengæld skal de selv bekoste piloteringen. Og så udskrives jeg en skat i hele landet. Alle må jo have en interesse i, at hovedstaden er vel forsvaret."

1620
Semp dør, efter at være overflyttet til inddigningsarbejder i Slesvig.

1620, Chr. IV:
"Jeg har nu glæden at kunne indvie den første broforbindelse mellem Christianshavn og København. Den skal hedde "Den Store Amagerbro". Broklappen skal betjenes af Hans Knips i Knippenshus, som skal afkræve skibene penge for en klapløftning".

En tilhører: "Den Store Amagerbro! Det er sågu' da alt for tungt. Lad os kalde den for Knippens bro!"

1622
Borgmester i København Mikkel Vibe får skøde på grunden til det nuværende Strandgade 30-32. Denne landmandssøn fra Holstebro havde kæmpet sig frem til at blive storkøbmand, skibsreder, hvalfanger og meget andet. Byggeriet går straks i gang, men da Mikkel Vibe dør i 1624, bliver det den nye ejer, skotten

Daniel Sinclair, der tager bygningerne i besiddelse.

1623
Forsvarsværkerne omkring Christianshavn er færdigbyggede.

1639
Chr. IV på Christianshavns Torv: "Hermed har jeg den glæde, at dette kvarter, som jeg

Christianshavns Kanal set fra Sofiegade broen.

selv har skabt, og som bærer mit navn, udnævnes til selvstændig købstad, helt på linje med København." Meddelelsen modtages med jubel af forsamlede Christianshavnerne.

1640
På hjørnet af Strandgade og Torvegade opføres "Den Rhodeske Gård".

1648
Chr. IV dør.

1662
Frederik III i "Vinterstuen" på Rosenborg. Til stede Frederik III og hans regnskabsfører og fortrolige Christoffer Gabel. Frederik III: "Hør, Gabel. På Christianshavns Torv ejer jeg jo den bygning, der kaldes "Kongens Gård". Den vil jeg have skal være et asyl for børn. Forældreløse børn, fattige børn og vanartede børn. Alle dem, som det københavnske fattigvæsen har taget sig af i det gamle Pesthus ved Peblingsøen.

Vær venlig at bringe dette til udførelse." Gabel: "Javel, Deres Majestæt."

1664
Strandgade 44 – hjørnet af Strandgade og Bådsmandsstræde – erhverves af Joachim Irgens. Han blev født i 1611 i Itzehoe i Holsten. Han blev Chr. IV's kammertjener og fik privilegium til kobberminedrift i Norge. Frederik III: "Irgens, hm! De har jo nogle penge til gode, jeg har lånt af Dem." Irgens: "Ja, det tør nok siges." Frederik III: "Jeg har nogle midlertidige vanskeligheder. Jeg håber, De som delvis betaling vil overtage grunden på hjørnet af Strandgade og Bådsmandsstræde på Christianshavn. De kan jo bygge videre på det hus, som Johan Post allerede har bygget der." Irgens: "Nå ja. Pyt så, hvis vi kan blive enige om værdien." Det bliver de.

1674
Christianshavn indlemmes i Københavns købstad.

Café Petersborg er en af Københavns ældste restauranter, hvis historie går helt tilbage til 1700-tallet.

Maden i Café Petersborg er rigtig dansk mad. Vi har altid sat en ære i at servere god, traditionel dansk borgerlig mad til en pris, som er til at betale.

Café PETERSBORG
Åbnit: 1746

Bredgade 76, 1260 K. Tlf. 33 12 50 16
www.cafe-petersborg.dk

ALIDA Marstrand
Håndlavede chokolader

Bredgade 14 - 1260 København K.
Tlf. 33 15 13 63
www.alida-marstrand.dk

PALA

- let frokost alle hverdage fra 11-17

NY ADELGADE 5, 33 12 54 71
www.palabar.dk

Hos Dorte
Knabrostræde 6 · 1210 København K
Tlf. 3315 9777 · www.hosdorte.dk

VM i bueskydning

World Cup-finale for bueskytter

Lørdag den 26. september vil man kunne opleve et hidtil uset syn i Indre By, faktisk i hele verden overhovedet. Verdens 16 bedste bueskytter skal nemlig konkurrere om, hvem der er den skarpeste i fire forskellige kategorier - og de skal gøre det på vandet.

Nyhavn lægger scene til, når en af årets mest spektakulære sportsbegivenheder finder sted i København. 16 deltagere fra 12 forskellige nationer skyder begivenheden i gang, og dermed går også startskuddet til den Olympiske Session og Kongres (IOC).

World Cup-finalen for bueskytter på vandet i Nyhavn? Kunne det lade sig gøre at rykke sådan en begivenhed ind i København og ud på vandet i kanalen? Det internationale bueskytteforbund FITA troede ikke deres egne øren, da de hørte, at den historiske del af København var en mulighed. Der var ikke nogen tvivl, de var solgt på stedet. Tidligere har finalen bl.a. været afholdt ved Mayapan-pyramiderne i Mexico og i Den Olympiske By i Lausanne, men muligheden for at komme helt ind i en europæisk hovedstad, tæt på borgerne og med bølgeskulp under sig var noget særligt.

Danmark stiller med to deltagere, Camilla Søemod og Martin Damsbo. Vinderen af World Cup-finalen får en titel, der regnes for den fornemste inden for bueskydning næst efter OL-guld.

Med udgangspunkt i sin sportslige interesse og som led i sit kandidatur til den Olympiske Komité vil Kronprins Frederik være til stede ved begivenheden, og det vil også kulturminister Carina Christensen.

Elektronisk tegning af projektet i Nyhavn hvor mesterskabet skal afvikles.

Arrangementet foregår ved ankeret i Nyhavn i området fra anløbsbroerne og 70 m ud i kanalen. Skytterne skyder mod skiver opstillet på en bro anlagt til lejligheden på tværs af kanalløbet. Der er gratis adgang for publikum på "restaurationssiden", og en tribune på modsatte side, hvortil der kan købes billet på www.billetnet.dk

Med World Cup-finalen i bueskydning i Nyhavn får vi vist København frem på den internationale scene for sportsevents som en kreativ og unik medspiller, når det gælder udvikling og eksekvering af sportsbegivenheder i topklasse. Bueskydningsfinalen viser med al tydelighed, at vi

kan bruge byen som en smuk kulisse til internationale begivenheder, siger Martin Bender, underdirektør i Wonderful Copenhagen.

KØBENHAVNS FARVEHANDEL
Etableret 1909
Specialforretning
· Linolier
· Linoliemaling
· Limfarver
Se yderlig information:
www.kobenhavnsfarvehandel.dk
KFI
Badstuestræde 9
1209 Kbh. K
Tlf.: 33 11 16 81

PALÆBAR FYLDER ÅR

Inde i Ny Adelgade tæt ved Kongens Nytorv ligger Palæbar, som er et af byens hyggelige værtshuse, faktisk et af de hyggeligste. Stedet har sine stamgæster, men der falder også folk indenfor, som bare kommer forbi, for stemningen er bare sådan, at også de kunne finde på at høre med til stampublikummet.

Navnet Palæbar kommer af, at forgængeren Selandia Bar, som i øvrigt var et af byens mere skumle steder, havde telefonnummeret Palæ 4271 malet på facaden. I næste måned er det 25 år siden, Jannick overtog stedet, og han kom med sine egne idéer om, hvordan stedet skulle drives. Først og fremmest skulle der være musik i huset, og det skulle være Jazz, ikke noget med Pop og Rock.

Nu er baren ikke det største lokale i byen, men det har den intimitet og atmosfære, som passer så fint til netop de små jazzgrupper. Man sidder tæt og tæt på musikken, og det giver netop den følelse, der har gjort enhver ordentlig Jazzjoint til en oplevelse. Musik af den levende slags spilles hver tredje uge på søndage fra 17 til 20, og den leveres af nogle af Københavns bedste jazzmusikere. Det med Jazzen inspirerede Jannick til at indstifte en Jazzpris, Palæbarprisen, der, som omtalt i sidste nummer af Stræderne, blev uddelt under Copenhagen Jazzfestival for 20'ende gang.

Jannick drev Palæbar indtil for 3 år siden, hvor han overlod stedet til Peter Fredholt, og han har med stor succes ført baren videre i samme ånd som sin forgænger. Falder ens vej forbi og går man indenfor, træder man ind i et hyggeligt og spændende lokale udsmykket med gamle skilte, som man husker dem fra længe før alt skulle bøjes i neon. Der er portrætter af prisvinderne, og som noget nyt har skiftende kunstnere mulighed for at få deres værker sat op på væggene. Meningen er så, at der sidst på året skal uddeles en kunstnerpris. Til daglig kan man gå ind og få sig et stykke smørrebrød til frokost, og man går selv i køkkenet og vælger. Det har gjort, at en del folk, som arbejder i nærheden af Ny Adelgade (og ikke Palægade, som jeg fejlagtigt skrev i sidste nummer), nu benytter Palæbar som deres frokoststed.

Rygtet om Palæbar spredes ved mund til mund metoden, så der kommer folk fra hele landet og masser af turister. Alle bliver

godt betjent af Majbritt, som har været på stedet i de sidste 15 år, så hun kender sit publikum, og hun har sin store andel i barens helt særlige stemning. Palæbar er et godt og hyggeligt sted at komme, og har man ikke været der før, så bør man unde sig selv den fornøjelse, det er at fornemme stedets særlige charme. I næste måned, helt præcis den 15. september fylder Palæbar 25 år, og falder man ind for at gratulere, så er der en lille reception omkring kl. 14. Flemming Lebrmann

Dansk frokost når det er bedst

Nyd vores fortovscafé ved kanalen
med udsigt til Christiansborg

Mødelokaler med plads til 10-20 personer.
Selskaber modtages op til 90 kuverter

Åbningstider:
Hverdage 11:30 - 19:00 Lørdag 11:30 - 16:00

Frederiksholms Kanal 18 - København K.
Telefon: 33 11 57 70 - www.kanalcfeen.dk

Københavnernes søde tand

Hofsuksbager Zieglers hus i Nybrogade 12

Københavnernes søde tand. På sporet af sukker og chokolade i det gamle København. Københavnernes tænder var også i middelalderen slidte, men den karies, der skyldes indtagelse af sukker, kom først i 1800-tallet. Indtil da var sukker en kostbar luksusvare, som der var knaphed på. Den blev som melasse eller stængler hentet på de vestindiske øer og raffineret på sukkerkogier i byen. I Larsbjørnsstræde, i Helsingørgade, på Slotsholmen, i Strandgade og på Gammeltorv lå disse duftende raffinaderier. I slutningen af 1700-tallet var København den største eksportør af sukker i hele Europa! Detaillerede varetog urtekræmmerne, der faldt de varer, som med kolonitiden indløb fra Syd- og Mellemamerika og Asien. Fra midten af 1500-tallet og til at begynde med via Lissabon og

Antwerpen. Københavns første leverandør var forresten en skotte. Krydenéerne, som de også kaldte sig dengang, havde deres kram (=bod) i kældre rundt omkring i byen. I 1693 stiftede de Urte- og Isenkræmmerlauget. i Østergade 55. 1699 var der 67 medlemmer, i 1779 89 og i 1861 413 organiserede urtekræmmerne. Isenkræmmerne havde færdigvarer til husholdningsbrug undtaget tekstiler som speciale. Først i 1807 dannede isenkræmmerne deres eget laug. Urtekræmmerne mest ihærdige konkurrenter var suksbagerne, der fra 1697 fik deres eget "Sukksbagerne Compagnie". De var nu ikke så mange. I 1745 fandtes der 5 i byen plus et antal bønhaser på Christiansborg. Philip de Langes fremtrædende rokokohus i Nybrogade 12 blev bygget til Christian VI's hofsukksbager Ziegler. Også med de 7 apotekere, bagere, kokke, rendekællinger, vinhandlere, hørkræmmerne (spegesild), materialister og destillatører var der evige og opslidende grænsedragningsproblemer: sukker blev en højt skattet og eftertrag-

I 1700-tallet var København Europas største eksportør af sukker

tet artikel hos det københavnske publikum. Det blev solgt i forskellige udgaver: som melasse eller sirup til videreforbejd-

Marcipanbrødet kom fra Lübeck

ning, i hugget, krystalliseret eller pulveriseret tilstand, brunt eller raffineret, i kegle- eller terningeform, pakket ind i blåt eller gråt papir og med årene så billigt, at også helt almindelige københavnere havde råd til det, i hvert fald en gang imellem.

Og nu skulle diverse madvarer sødes og forsødes. I tiden mellem 1600 og 1900 kom de sukker i brød, i vin, i te, i kaffen ikke mindst, i citronsaft, i desserter og salater, i alkoholholdige drikkevarer som akvavitter og likører. Det sidste lærte de schweiziske kontorer os. De havde selv lært sig dette raffinement i Venedig, der til gengæld havde lært det at kende i Levanten. Der havde man jo i mange hundrede år kendt konserveringsmetoden med sukker, som nu også Italien og Vesteuropa overtog. Man syltede og kandiserede flittigt cikorieodder, abrikoser, citroner, pomeranser, pærer, ingefær, limoner, morbær,

blommer, ferskner, alle slags bær og valnødder. Ordene konfekt og konfitur afleder vi af det latinske udsagnsord conficere - at tilberede. Fra Lübeck kom skikken at ælte mandler og sukker sammen i den søde masse, der hedder marcipan. Navnet stammer fra en betegnelse for en byzantinsk mønt. Skikken med at forme og trække figurer og opsatser af stivende sukkermasse var en mode i Christian IV's tid og senere. Overdådige allegoriske og mytologiske figurkompositioner anbragte de kongelige suksbagerne på festtaflerne for at gøre indtryk på majestædens gæster. At den københavnske high society omgående efterabede skikken siger sig selv. Da roesukkerprisen i anden halvdel

Sukker i theen var for de velhavende

af 1800-tallet gjorde melis til discountprodukt, blev et stykke franskbrød med sukker på både voksnes og børns dagligdag med de kendte ødelæggende følger for tænderne.

En ny gruppe fagfolk, der forstod sig på forarbejdning af sukker kom efter 1780 fra Venedig, eller rettere sagt fra en række bitte små flækker i de syd-schweiziske alper, fra Müschair, Puschlav, Bergell, Ftan, Misox og Aafers. Det var ludfattige reformerte vandrehåndværkere med rætoromansk som moders-

mål, der var nødt til at emigrere og tjene til dagen og vejen med fremstilling og servering af konfekt, tærter og destillerede vine. De opbyggede tætte familienetværk over hele Europa, fra Sankt Petersburg til

Madrid. I København var det først og fremmest familierne Gianelli, Cloëtta og Battaglia, alle tre fra Bergün, Mini fra Puschlav, de tysktalende Joos fra Cresta i Aafers, som skiftede navn til Josty, Courtin fra Sils og Schucani og à Porta fra Ftan. Jacob Mini, der ikke vendte hjem efter at være gået af som konditor, blev begravet på den reformerte kirkegård. Han og hans børn drev også en vin- og likørfabrik i Dronningens Tværgade og senere i Ny Kongensgade. Sukkeret var udgangspunktet, først senere kom frokostretterne til i de mange kaffehuse og konditorier. Schweizerne, der indtil omtrent 1840 var uden dansk konkurrence, åbnede deres søde lokkesteder helst på centrale adresser som Østergade (Gianelli i nr. 1), Amagertorv (Pleisch og Cloëtta i nr. 4), Kongens Nytorv (Mini og à Porta i nr. 23), Købmagergade (Schucani og à Porta i nr. 18). Is, marengs, brioches, fyldte chokoladestykker, flødeskumkager, alle sam-

men kulturimport fra syd, fandt deres vej til de københavnske munde ved hjælp af de flittige og stræbsomme schweizere.

Frisør Nørgaard
Vester Voldgade 10
1552 København V
Reserver venligst tid på:
Tlf. 33 13 92 14

Færge Cafeen

1850
v/Hanne Sass Nielsen

Christianshavns bedste spisested

**Strandgade 50
1401 København K
Tlf. 32 54 46 24**

PÆRESKUDERNE KOMMER TIL NYHAVN

Det er 18. gang, at »Pæreskuderne« fra Fejø lægger til kajs i Nyhavn, det sker fra den 5. september og en uge frem. Traditionen startede i mellemkrigsårene, nærmere bestemt i 1930.

Købmand Johannes Jørgensen fra Vesterby var blandt de første på øen, der opkøbte frugt og sejlede til København og lagde til ved Børsen, først i lejet skib, siden i sin egen »Mjølner«.

Oprindelsen til navnet

»pæresskude« i modsætning til »æble- eller frugtskude« kendes ikke. Man formoder, at der tidligere var skibe fra Tåsinge, der også dengang var kendt for sine mange frugthaver, som sejlede overvejende med æbler. Medens man ret hyppigt kunne finde æbler i København, så var gode pærer en mere sjælden vare, der var uhyre populær.

Pæreskuderne ophørte langsomt med at sejle til byen, og i hvert fald efter 2. verdenskrigs udbrud sattes i 1940 en stopper

Fejøsuderne i Nyhavn

for sejladsene, da al sejlads blev underlagt restriktioner og var farlig på grund af risikoen for at ramme en mine.

I 1992 blev initiativet taget til at genoptage pæreskudesejladserne. I den nye epoke valgte man i samarbejde med foreningen

»Nyhavns Erhvervsforening« at lægge til kajs inderst inde i havnen, på »den rigtige side« ud for beværtninger og restauranter.

Et sted, som både turister og københavnere elsker at opsøge for at se, hvad der foregår i Nyhavn.

ØLSMAGNING PÅ PETERSBORG

Café Petersborg er en af Københavns allerældste restauranter, hvis historie går helt tilbage til midten af 1700-tallet, hvor også ejendommen er opført.

Det russiske navn »Petersborg« kommer sig af at det russiske konsulat i sin tid havde til huse i ejendommen, og mange russiske søfolk – fortrinsvis fra Sankt Petersborg anløb Københavns Toldbod og fik stillet sulten og slukket tørsten i disse lokaler under landloven.

At få stillet sulten og tørsten har mange gjort siden på Café

Petersborg, men onsdag den 7. oktober sker der noget helt specielt, her inviterer Petersborg til ølsmagning.

Det hele starter klokken 18:00 hvor der vil blive serveret en 3 retters menu og hertil vil der blive serveret 7 forskellige øl, og en foredragsholder vil fortælle om øllet og dets historie, arrangementet forventes at slutte omkring klokken 23:00. Læs mere på Café Petersborgs hjemmeside om dette spændende ølsmagnings arrangement.

Vester Kopi – et grafisk univers

GAPRINT → OPKLÆBNING → OFFSET-TRYK → SERIGRAFI → INDBINDING → FOLIE → GRAFISK DESIGN → VISITKORT → Udstillingssystemer → CD OG DVD BRÆNDING → KOPIERING → PLAKATER → BANNERE SCANNING → LAMINERING → MEGAPRINT → OPKLÆBNING → OFFSET-TRYK → SERIGRAFI → INDBINDING → FOLIE → GRAFISK DESIGN → VISITKORT → Udstillingssystemer → VI KAN MEGET MERE END VORES NAVN!

Nørregade 7 · 1165 København K · Tlf.: 33 14 58 33 · noe@vesterkopi.dk
www.vesterkopi.dk

Larslejsstræde

Larslejsstræde før 1895, til venstre stiftelsesbygningen fra 1819.

e to lokalhistorikere Jan E. Janssen og Allan Mylius Thomsen fortæller i deres bog Nørre Kvarterets Krønike bl.a. om Larslejsstrædes historie. Larslejsstræde går i dag fra Nørre Voldgade til Sankt Peders Stræde. Vi citerer fra bogen:

»Larslejsstræde var oprindeligt bare indkørslen til Sankt Peders kirkegård og endte ved det nuværende kapel. I bispens jordebog fra 1496 betegnes det som »det Tverstræde, der løber ud af Sanct Peders Stræde og indtil Niels Skrivers Have«.

Det nuværende navn ses første gang i 1571 som Lasse Leegs Stræde, opkaldt efter en mand, der havde lejet og siden købt Roskilde Klara Klosters gård i gaden. Den nuværende stavemåde er resultatet af københavnernes folkelige udtale.

Først i 1600-tallet blev gaden ført igennem til Nørrevold. På det tidspunkt gik der et lille stræde på østsiden af Larslejsstræde, vest for Petri tårn. Det var det såkaldte »Pædagogistræde«, der førte ind til »Pædagogii Gården«, hvor en

professor havde sin bolig, der var omgivet af studenterboder. I perioden 1543-48 var bygningen bagernes lavshus.

Petri Kirke og den tyske menighed har sat sig tydelige spor i gaden. Her lå den sidste tyske præstegård på hjørnet af Sankt Peders Stræde med stalden langs Larslejsstræde. Menigheden har ud over Plejestiftelsen også drevet Thymes Plejehus fra 1775 og den Peltske Stiftelse fra 1779. Stiftelserne blev samlet i et nyt hus fra 1899. De var blevet grundlagt af galanterikrømmer

Winand Thyme og Abraham Pelt, sidstnævnte var indvandret fra Holland i 1707, og havde mistet sin eneste søn. Abraham Pelt søgte gennem stiftelsen at sætte sin søn et minde. Pelt drev et stort sukkerraffinaderi, som fra 1728 lå på Gammeltorv i Nørre Kvarter.»

Om sukkerindustrien i det gamle København kan læses mere andetsteds i bladet.

Dansk smørrebrød serveret i nye, friske omgivelser

Restaurant M
Store Kongensgade 56
Tlf. 33 15 85 77
www.restaurant-m.dk
Man-ler 11:30-16:00
Åbningstiderne udvides gerne til private selskaber.
Vi leverer også ud af huset.

DELGADO UDSTILLER PÅ GALLERI IPANEMA

Galleri Ipanema i St.
Kongensgade 116

Galleri Ipanema er et spændende indslag blandt bydelens øvrige gallerier. Indehaver Rosane Nunes har brasiliansk baggrund, og det smitter af på valget af kunst. Blandt de kunstnere, Rosane udstiller, er der naturligvis mange fra Brasilien, men også kunstnere fra Sverige og København finder plads i galleriet. Der kommer 2-3 maleriudstillinger årligt.

Kunderne er i alle aldre, mest fra centrum og lokalområdet. De fleste synes, det er en fordel, at der ligger flere gallerier i området, fordi man gerne søger derhen, hvor der er størst udvalg.

Galleriejer Rosane Nunes og Delgado i galleriet

P.t. udstiller kunstneren Vittoriano Delgado malerier og tegninger over temaet "Journey to the Cosmos".

Til september kommer der fokus på kunsthåndværk. Får du lyst til at gå forbi, er der åbent onsdag-lørdag 13.30-18.

**PORTRÆT
BRYLLUP
P.R.
REKLAME**

Web-produktion
Stillfoto til
film og TV

Medlem af
Danske Billedautorer

**PLOUG
FOTOGRAFI**

Badstuestræde 15 - DK- 1209 K
www.ploug-fotografi.dk

Tlf.: 33 15 56 66

**Det er her man
hygger sig!**

Åbningstider

Man - Ons: 10 - 00

Tors - Lør : 10 - 02

Lukket søn- & helligdage

Irish
coffee
34,-

Stor
fadøl
34,-

Rosengaarden 11
1174 København K
Telefon: 3312 4625

Den første "pæne" restaurant i
Nyhavn.

Færgekroen åbnede i 1945 som
den første "pæne", den første
mondæne restaurant i Nyhavn.
Der var slyngelstue og værtshus
i underetagen, og førstesalen var
reserveret for de spisende gæster.

Lene Rasmussen, 5 år i
Nyhavns Færgekro, fortæller om
stedets historie, som også rum-
mer royalt islæt:
Færgekroen ligger i en af de
fantastiske, fredede ejendomme

God madidé

Blandt de mange sildespecialiteter
på tag-selv sildebordet i Nyhavns
Færgekro kan man finde æblesild, og
vi bringer her opskriften:

Æblesild med økologiske Fejø-æbler

3 økologiske Fejø æbler
1 økologisk rødøl
½ liter kryddermayonnaise
¼ liter økologisk creme fraiche
2 ½ kilo gammeldags langtidsmod-
net sild
Salt og peber

Kryddermayonnaise:

1 liter planteolie
2 dl pasteuriserede æggeblommer
5 gram salt
2,5 gram fintmalet sort malabar
peber
1,5 dl fransk dijon sennep

i Nyhavn. Ejendommen menes
at være fra 1670'erne, nogle
siger fra 1720'erne, men der
er flertal for 1665-67. Der har
været mange aktiviteter i ejen-
dommen, bl.a. rederi på første
sal, som har solgt billetter til
Titanic. På vinduerne kan man
i det rette lys stadig se de gamle
destinationer og aftegninger
af flagene. Vi prøver meget at
passe på tingene herinde og
holde det i den gamle stil. Café
Øresund-afdelingen har været
gammelt værtshus, og vi har
af nostalgiske grunde beholdt

navnet på vinduerne, selvom
det jo nu er en restaurant.
Kong Frederik d. 9. kom her
en gang imellem; når Dronning
Ingrid var til frisør på første
sal i ejendommen ved siden af,
sad Frederik her i baglokalet og
fik sig en øl og en dram. Når
dronningen var færdig, bankede
frisøren tre gange i gulvet med
sin stok, så var det tid til, at
Frederik kørte bilen hen foran
naboejendommen og tog Ingrid
med hjem til Amalienborg.

Med en dejlig kryddersnaps og en måske mørk øl til gør det retten
til en stor oplevelse.

Tilberedning:

Pisk æggeblommerne seje med
salt og peber. Tilsæt den franske
sennep og pisk massen med olie
i begyndelsen dråbevis, senere i
en tynd stråle, mens der piskes.

Begynd med at blande mayon-
naisen med creme fraiche og
tilsæt finthakkede økologiske
rødøl og økologiske Fejø-æbler
i tern. Smag til med salt og
peber. Skær de langtidsmodnede
sildefileter i 2,5 cm bidder og
vend sildebidderne i blanding-
en. Lad æblesilden trække i 24
timer.

Server med et godt stykke rug-
brød med finthakket purløg på.

Det lille Apotek

Er stedet hvis man
ønsker, hygge, nostalgi
og god dansk mad.

**frokost fra 89-
aften menu fra 98-**

Store
Kannikestræde 15
Telefon 33125606
www.
det lille apotek. dk

Ny brasserie & Cocktailbar

- der bryder strøgets madtendenser

Åbningen

Den 21. marts 2009 slog Brasserie Badstuen dørene op for dansk kvalitets cuisine og tidløs elegance.

Brasserie Badstuen åbnede på den kendte københavnadresse Vimmelskaflet 47.

Her kan man sidde i mezzaninen med udsigt over både Jorcks Passage og Badstustræde, hvor strømmen af mennesker passerer forbi - op til 100.000 om dagen - mens man nyder kvalitetsmad i forkælende omgivelser, og til rimelige priser.

Selvforkælelsen

Til trods for den centrale adresse, bliver Brasserie Badstuen ikke en typisk strøg-restaurant, men derimod en rolig oase midt i byen. Derfor anbefales pre-booking for at sikre gæsterne afslappende selvforkælelse i behagelige rammer.

Med sin unikke placering ikke bare geografisk, men også historisk, ønsker Brasserie Badstuen at give sine gæster en særlig oplevelse, som er stedet værdig.

Historisk kulisser

For 200 år siden sad datidens litterære elite samme sted; folk som Knut Hamsun, Johannes V. Jensen, Sophus Clausen, Agnes Henningsen, Carl Ewald og Peter Nansen udvekslede ideer og åndrigheder ved de store glasruder.

Dengang blev der lystigt drukket både Certosa-likør, dansk brændevin og djævelpunch. Stedets tradition for liflige dråber og livsnydelse vil blive videreført med gode cocktails og loungeområde.

Pre-booking

Badstuen satser på et sæsonbetonet, enkelt menukort der vægter gode, friske råvarer som tilberedes og serveres af håndplukket personale.

Restauranten, har plads til 105 spisende gæster og vil alle ugens dage servere både varm og kold frokost fra 11 - 16.30 og igen fra kl. 17, frem til kl. 23. Efterfølgende vil der være fokus på cocktailbaren, hvor prisvindene bartender, vil kræse om servering.

Månedens menu

Forret:
Kammuslinger med safran sauce og gratineret cherry tomat pyntet på gedeost

Hovedret:
Kalve filet med tøfle sauce og cucurbita toppet med rucola salat og parmesan

Dessert:
Pærertærte med jordbær smoothie

DKK 300,-